

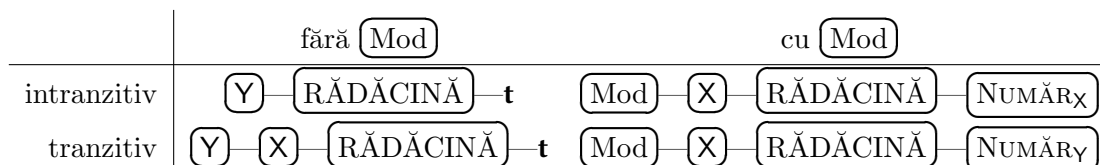
A cincea olimpiadă de lingvistică Asia-Pacific

9 – 23 aprilie 2023

Soluții

Problema nr. 1

1. Structura verbului:

(Mod) = $\begin{matrix} \text{ant-} & \text{aproape} \\ \text{ta-} & \text{nu} \end{matrix}$

	intransitiv	tranzitiv	
		subiect > obiect	subiect < obiect
X	subiect	subiect	obiect
Y		obiect	subiect

pers. I > pers. a II-a > pers. a III-a

	subiect (Y)	obiect	subiect (X)
1 DU	kapa	ŋkra	
1 PL	ipa	kra	kay
2 DU	kapwa	ŋkul	ŋkran
2 PL	ipwa	kul	nan
3 SG	na		pu
3 DU	impa		

(NUMĂR) = $\begin{cases} \text{t} & \text{SG} \\ \text{rm} & \text{DU} \\ \text{rum} & \text{PL} \end{cases}$

- (a) 15. *Noi doi l-am tăiat pe el.*
- (b) 18. *Noi toți am dormit.*
 19. *Voi doi aproape i-ați tăiat pe ei doi.*
 20. *El nu a venit.*
- (c) 21. **antpuwat**
 22. **taŋkratut**
 23. **taŋkrawaykrum**
 24. **antŋkranturum**
 25. **impakulkrat**

Soluții

Problema nr. 2

1. Ordinea constituenților: prefixe – substantiv – sufixe
2. Prefixe: [PRE] – **†a** – NEG – alte elemente
 - [PRE] = **†a·k-** ~ **†a-** ~ **†a·q-** — necunoscut
 - **†a-** — „din nou”
 - NEG = **†it-** — „nu”
 - **†mak-** ~ **†makqa-** — „puternic” (< **mak-** „os”); **san-** — „rău”; **suk-** — „bun”
3. Sufixe: **-nana** – **-nam** – **-ni**
 - **-nana** — „mic”
 - **-nam** — „... cuiva”
 - **-ni** — „este ...”
4. **kamnuq†u** „alb (adj.)” / **†a·knuq†u** „alb (subst.)” (< **†u** „zăpadă”)

- (a)
1.	†a·k†u	—	d.	zăpadă
2.	†a·k†a†mnam	—	o.	capul cuiva
3.	†a·ki†miyit	—	q.	cer
4.	†a·ki†wi·nam	—	g.	inima cuiva
5.	†a·knuq†u†a†m	—	l.	acvilă americană
6.	†a·kwum	—	h.	stomac
7.	†a·q†a	—	i.	interior
8.	†a·qatnananam	—	m.	coada scurtă a cuiva
9.	†makwumnana	—	f.	Mica Burtă Puternică
10.	†a suki†miyitni	—	n.	este din nou însorit
11.	†a sani†wi·ni	—	e.	este din nou nervos
12.	†it†i†ni	—	j.	este orb
13.	kamnuq†uqatnana	—	a.	cerb-cu-coadă-albă tânăr
14.	mak	—	b.	os
15.	maknana	—	p.	jeton
16.	san†a	—	k.	piegani
17.	sani†miyit	—	c.	vreme rea
- (b) **†a** — din nou, interior.
- (c)
18.	†a·qatwum†a	[PRE] –	coadă – stomac – interior
(care ține coada și stomacul înăuntru)
19.	†a†it†u	din nou – NEG –	zăpadă (din nou fără zăpadă)
- (d)
20.	†itqatni	este fără coadă, nu are coadă
21.	†a·ki†wi·nana	inimă mică, inimioară
- (e)
22.	stomacul bun al cuiva	sukwumnam
23.	ochi	†a·kaq†it
[PRE]

Soluții

Problema nr. 3

- 1 **wañig nibö** 4 **yigwo milö** 7 **mudun** 10 —
- 2 **yigwo** 5 **mamid** 8 **raleb** 11 **agip**
- 3 **yigwo aŋ nibö** 6 **kagoł** 9 — 12 —

- $20X [\text{ado gi da } Y] = 20X [+ Y] \quad (1 \leq X \leq 3, 1 \leq Y \leq 23)$

$$20X = \begin{cases} \text{ñinjuöl} & (X = 1) \\ \text{ñinjuöl mihöp} & (X = 2) \\ \text{ñinjuöl mihau nigaŋ} & (X = 3) \end{cases}, \quad Y = \begin{cases} Y & (1 \leq Y \leq 12) \\ (24 - Y) \text{ böŋ daŋ} & (13 \leq Y \leq 23) \end{cases}$$

(a) $2 \times 38 = 76$

- (b)
- 8 **raleb**
 - 19 **mamid böŋ daŋ**
 - 23 (i) **wañig nibö böŋ daŋ**
 - (ii) **ñinjuöl ado gi da yigwo aŋ nibö**
 - 53 **ñinjuöl mihöp ado gi da agip böŋ daŋ**
 - 61 (i) **ñinjuöl mihau nigaŋ ado gi da wañig nibö**
 - (ii) **ñinjuöl mihöp ado gi da yigwo aŋ nibö böŋ daŋ**
 - 66 **ñinjuöl mihau nigaŋ ado gi da kagoł**

Restul acestei pagini a fost lăsat gol în mod intenționat.

Soluții

Problema nr. 4

1. Structura propoziției: $\begin{cases} S (...) O (...) V & (...): „în ...”, „pentru ...” \\ S T \quad \boxed{T = N - da - Gen(S) - o} & „S aparține lui N” \end{cases}$

2. Structura grupului nominal: $\begin{cases} \boxed{N} \boxed{D} & N = S \text{ sau } O \\ \boxed{D} - \text{daga} \boxed{N} & N = \text{Posesor sau } \dots\text{wo/ra} \end{cases}$

– $\boxed{D} = e - \boxed{Gen} - ai$ „acest”, $o - \boxed{Gen} - oi$ „acel”

3. Structura substantivului: $\boxed{RĂDĂCINĂ} - \boxed{Gen} (+ \boxed{Caz})$

– Caz: **-wo** „în ...”, **-ra** „pentru ...”

– Grade de rudenie: $\boxed{Posesor} + \boxed{RĂDĂCINĂ} - \boxed{Gen} (+ \boxed{Caz})$

– Posesor („meu, nostru, lui”) \rightsquigarrow 6. Persoană

– **qotoqowar-** „copil”, **qid-** „părinte”, **maroq-** „frate/soră”

4. Posesie: Posesor **aga** Obiect posedat

5. Structura verbului: $\begin{cases} \boxed{me}^\dagger - \boxed{O} - \boxed{RĂDĂCINĂ} - \boxed{Gen(S)} & \text{prezent} \\ \boxed{O} - \boxed{RĂDĂCINĂ} - \boxed{sa} - \boxed{Gen(S)} & \text{viitor} \end{cases}$

† **me** > **mo** / **_o** – Rădăcini verbale: **obo** „a lovi”, **oote** „a se îmbolnăvi”,

– **O** \rightsquigarrow 6. Persoană **qaqa** „a mușca”, **qe** „a vorbi”, **Ra*** „a plânge”,

Re* „a dormi”, **Roo*** „a cădea”, **see** „a tăia”

6. Persoană: **Ra-*** 1 SG, **Ri-*** 1 PL, \emptyset 3 SG

* **R** = $\begin{cases} \mathbf{n} \quad \# _ & \text{de exemplu: } \mathbf{Ra-} \text{ 1 SG} > \mathbf{naqaqasabi, meraqaqabi} \\ \mathbf{r} \quad \text{altfel} & \mathbf{Roo} \text{ „a cădea”} > \mathbf{noosabe, meroobi} \end{cases}$

		în T/D	în N	în V
7. Gen:	masculin	-s	-e	-bi
	feminin	-w	-o	-be

(a) 18. *Această casă aparține tatălui meu.*

19. *Șoarecele va vorbi pentru acest pește.*

20. (i) *El lovește vierul mamei noastre.*

(ii) *Vierul mamei noastre îl lovește.*

21. *Uliul cade în casa aceluia diavol.*

(b) 22. **Bido merebe.**

23. **Peraqote osoi niqotoqowarora niobosabi.**

24. **Buquro owoi maroqedawo.**

25. **Esaidaga mesidae aga qide owoidaga murowo moobobi.**

26. **Buqaritawe aga qibiro taragarowo meraseebe.**

Soluții

Problema nr. 5

1. Structura propoziției: Locație S V

2. Structura grupului nominal:
$$\begin{cases} N^* & N \\ \mathbf{na/khe}^\dagger - N^* & N \text{ meu/lui} \\ N_1 - \mathbf{V}^H_{\rightarrow} & N_2^* \quad N_2 \text{ al lui } N_1, N_2 \text{ de } N_1 \end{cases}$$

* $C_\sigma \rightarrow \emptyset$ (C_σ : consoana finală a cuvântului)

† $CV + V_\alpha (=v) \rightarrow CV_\alpha$

$CV + V_\alpha (\neq v) \rightarrow CVnV_\alpha$ (V_α : vocala inițială a cuvântului)

3. Structura verbului: RĂDĂCINĂ — -no plural — $-\mathbf{khV}^H_{\leftarrow}$ interogativ

– de obicei: RĂDĂCINĂ → RĂDĂCINĂ — RĂDĂCINĂ — ma

4. Armonie vocalică:
$$\mathbf{V}^H = \begin{cases} \mathbf{a} & \mathbf{V}_T = \mathbf{a} \\ \mathbf{e} & \mathbf{V}_T = \mathbf{e, i, \ddot{u}} \\ \mathbf{o} & \mathbf{V}_T = \mathbf{o, u} \end{cases}$$

$$\mathbf{V}_T(\mathbf{C})\mathbf{V}^H_{\leftarrow} \quad \mathbf{V}^H_{\rightarrow}(\mathbf{C})\mathbf{V}_T$$

5. Rădăcini verbale:

lei „întins”	oameni	<i>castravete, șarpe, vierme</i>
le „în picioare”		<i>copac, casă, câine</i>
ba „așezat”		<i>pasăre</i>

- (a) 16. *Copiii sunt în grădina de apă.*
 17. *Viermele soției lui este de obicei în apa mea?*
- (b) 18. *Copilul este de obicei în copacul meu [în picioare].*
 19. *Soția mea este de obicei acolo [așezată]?*
- (c) 20. (i) *Prietenii lui sunt în jungla lui.*
 (ii) *Casele lui sunt în jungla lui.*
- (d) 21. **Khedolo khenamiya leino.**
 22. **Areyo dodo lekhe?**
 23. **Nayo khuro na leno.**
 24. **Khuro namakhü lelemakha?**